

Uw vrijheid & veiligheid bij Respect

Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Respect februari 2023

Informatie over de
Wet zorg en dwang
in onze verpleeghuizen

Respect Servicebureau

Postbus 84080
2508 AB Den Haag

(070) 306 91 70
servicebureau@respectzorg.nl
www.respect.nl

iedereen verdient:
respect
wonen • zorg • welzijn

respect
wonen • zorg • welzijn

Wet zorg en dwang

De Wet zorg en dwang (Wzd) beschermt de rechten van cliënten met een psychogeriatrische aandoening als zij (onvrijwillige) zorg ontvangen. Een psychogeriatrische aandoening is een ziekte, aandoening of stoornis in de hersenen (mede) als gevolg van ouderdom. De wet is zowel thuis als in het verpleeghuis van toepassing, dus de wet geldt ongeacht waar iemand woont. In het zorgplan vindt u alle afspraken over onvrijwillige zorg.

Wat is onvrijwillige zorg?

Zorg waar u of uw vertegenwoordiger niet mee instemt, noemen we onvrijwillige zorg. Dat geldt ook als u zorg krijgt die u niet wilt, maar die u volgens uw vertegenwoordiger wel moet krijgen.

De vrijheid kan in sommige situaties worden ingeperkt. Dit mag echter niet zomaar. De Wet zorg en dwang regelt wanneer, waarom en hoe u onvrijwillige zorg krijgt en wat uw rechten zijn als u onvrijwillige zorg krijgt.

Wanneer wordt onvrijwillige zorg gegeven?

Respect biedt respectvolle en menswaardige (ouderen)zorg die de cliënten verdienen. We geloven dat zorg pas goede zorg is, als deze door de cliënten en familie als goede zorg wordt ervaren. Dit staat centraal in onze verzorging, bedrijfsvoering en in de communicatie.

Onvrijwillige zorg krijgt u dan ook alleen als uw veiligheid of de veiligheid van uw omgeving in gevaar komt. Dat noemen we 'ernstig nadeel'.

In de Wzd staat dat er 'ernstig nadeel' is wanneer het volgende gebeurt, of de kans heel groot is dat het gaat gebeuren:

- Ernstig lichamelijk letsel;
- Uzelf of anderen in levensgevaar brengen;
- Ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade;
- Verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang van de persoon;
- Bedreiging van de veiligheid;
- Oproepen van agressie bij de omgeving door hinderlijk gedrag;
- Algemene veiligheid van personen of goederen is in gevaar.

De wet omschrijft verschillende vormen van onvrijwillige zorg:

- 1 Toediening van vocht, voeding en medicatie, medische handelingen of behandelingen vanwege een psychogeriatrische of lichamelijke aandoening.**
- 2 Beperking van de bewegingsvrijheid.**
Bijvoorbeeld een bedhek of laag-laagbed.
- 3 Insluiten.**
Bijvoorbeeld door het op slot doen van een slaapkamerdeur of appartement.
- 4 Toezicht houden op cliënt.**
Bijvoorbeeld door toezichthoudende domotica (slimme technieken), zoals uitluistersystemen, camerabewaking en bewegingssensoren.
- 5 Onderzoek kleding of lichaam.**
Bijvoorbeeld om te onderzoeken of iemand gevaarlijke voorwerpen bij zich draagt.
- 6 Onderzoek van de woon- of verblijfsruimte op gedragsbeïnvloedende middelen of gevaarlijke voorwerpen.**
Bijvoorbeeld drugs of wapens.
- 7 Controleren op middelen die het gedrag beïnvloeden.**
Bijvoorbeeld alcohol.
- 8 Beperken van de vrijheid om het eigen leven in te richten.**
Bijvoorbeeld het verbieden van een relatie, maar ook het beperken van een relatie. Of geen keus in eten/drinken.
- 9 Beperken van het recht op het ontvangen van bezoek.**
Er mag bijvoorbeeld alleen bezoek komen in het weekend. Of alleen familie mag op bezoek komen.

Stappenplan Wet zorg en dwang bij onvrijwillige zorg

Onvrijwillige zorg is altijd de laatste oplossing en wordt ingezet als er een risico bestaat op 'ernstig nadeel' voor de cliënt en/of zijn omgeving.

We zoeken eerst naar alternatieven om onvrijwillige zorg zoveel mogelijk te voorkomen. Is onvrijwillige zorg toch nodig? Dan kiezen we voor de minst ingrijpende vorm van onvrijwillige zorg en voor een zo kort mogelijke periode.

We doorlopen hierbij altijd het stappen uit de Wet zorg en dwang. De cliënt en vertegenwoordiger hebben het recht om bij iedere stap aanwezig te zijn.

Stap 1

De zorgverantwoordelijke overlegt met minstens een andere deskundige van een andere discipline of er andere mogelijkheden zijn op het gebied van vrijwillige zorg.

Als er geen alternatief gevonden wordt, start de onvrijwillige zorg en wordt in 3 maanden geprobeerd deze onvrijwillige zorg weer af te bouwen.

Stap 2

Als de onvrijwillige zorg niet kan worden afgebouwd, dan vindt opnieuw overleg plaats door de zorgverantwoordelijke met de betrokken discipline uit stap 1 en een discipline die niet bij de zorg is betrokken.

Als er geen alternatieven worden gevonden, kan in dit overleg opnieuw besloten worden tot de inzet van onvrijwillige zorg. Het doel is om de onvrijwillige zorg binnen 3 maanden af te bouwen.

Stap 3

Als blijkt dat de afbouw van onvrijwillige zorg, zoals besloten in stap 2, weer niet mogelijk is, ook niet door inzet van alternatieven, wordt er naast de genoemde disciplines uit stap 2, advies gevraagd bij een onafhankelijke deskundige. Dit is iemand ten minste 1 jaar niet bij de behandeling betrokken is. Ook nu wordt een plan gemaakt om de onvrijwillige zorg weer af te bouwen.

Iedere 6 maanden vindt evaluatie van de onvrijwillige zorg plaats met de disciplines uit stap 2. Als het medische behandelingen betreft, is de arts ook bij de verschillende stappen betrokken.

Wzd-functionaris

Respect heeft een Wzd-functionaris. Dit is een ter zake kundige arts die toeziet op de inzet van de minst ingrijpende vorm van onvrijwillige zorg, die toezicht houdt op de uitvoering van de onvrijwillige zorg en die de mogelijke afbouw van onvrijwillige zorg stimuleert. Deze arts is onafhankelijk en is daarom nooit uw behandelend arts.

Wilt u meer weten over de Wet zorg en dwang?

Op www.respect.nl/wzd en op www.dwangindezorg.nl vindt u meer informatie.

Heeft u een praktische vraag?

Bespreek deze met een medewerker van het zorgteam of uw behandelend arts. Zij helpen u graag verder.

Komt u er niet uit of heeft u een klacht?

Bel of mail met de cliëntenvertrouwenspersoon Wzd. Deze onafhankelijke cliëntenvertrouwenspersoon Wzd werkt niet bij Respect en komt op voor uw belangen. Uw vraag is bij de cliëntenvertrouwenspersoon Wzd welkom en veilig.

t. 088 678 1000

info@zorgstemvertrouwenspersonen.nl

www.zorgstemvertrouwenspersonen.nl

De Wet zorg en dwang heeft een speciale klachtenregeling. Hier kunt u terecht als u een klacht heeft over onvrijwillige zorg. De cliëntenvertrouwenspersoon Wzd kan u hierbij helpen.

